

HANDLINGSPLAN

OM STATLIG KONST VÄCKER DEBATT

**Statens
konstråd**

PUBLIC ART AGENCY SWEDEN

statenskonstrad.se

HANDLINGSPLAN

VARFÖR?

Konst berör! Vad gör man när konst provocerar?! Väl hanterade konflikter i sådana situationer gör att konsten kan ges fler perspektiv i stället för att låsa positioner. Målet för Statens konstråds handlingsplan är att sprida kunskap om den samtida konsten och öka intresset för konstens roll i våra gemensamma rum. Genom att möta andra människors uppfattning om den konst man reflekterar kring ges möjlighet att ompröva sin egen syn. Vi välkomnar att människor ser olika på konst och men tror att kunskap och erfarenhet kan fördjupa upplevelsen av konsten. Med andras syn vidgar man sin egen bild av världen och på sig själv.

NÄR?

Vid signaler om missnöje med konstverk som Statens konstråd beställt eller inkluderat i konstkollektion. Bedömning av plats och situation är viktig. Meningen är inte att agera med full kraft på alla signaler om missnöje. Ibland räcker ett klargörande telefonsamtal.

HUR?

Handlingsplanen kan i olika grad appliceras på konstprojekt av permanent och tillfällig art och konstkollektioner.

VAD GÖR MAN FÖRST?

Ta första kontakten genast vid första signalen med ansvariga (samrådsgrupp +ledning) på plats. Media är snabbt framme. Ibland handlar ansvarig chef på myndigheten eller politiker i panik och vill ta ner eller skicka tillbaka genast. Påminn om den ansvariga delegationen som myndigheten utsett och deras mandat. Steg ett är ett samtal, som många fall kan leda långt.

Vad har hänt? Ta reda på fakta, Kommer klagomål från en student/anställd, politiker, allmänheten eller media? Är det en eller flera som väckt frågan? Vad har skapat reaktionen? Är det olika typer av frågor, exempelvis innehåll, plats eller kostnad? Försök om möjligt att reda ut argumenten.

Vad händer nu? Vad kan vi göra för att stödja samrådsgruppen på plats? Att uppmärksamma de kritiska rösterna visar att man som beställare är beredd på att möta andras perspektiv. Att vara transparent och ta debatten genast är att visa att man står för sitt val.

VILKEN METOD ÄR MEST RELEVANT?

MEDIA

Bör kritiken bemötas offentligt? Det beror på omständigheterna och arten av kritik. Stäm av med kommunikationsansvarig och ledning.

TEXT

En kortare text, högst en A4-sida, och en skylt bör skrivas snarast. Vem är konstnären, hur får man mer information om konstverket?

SAMTAL OCH VISNING, MINDRE GRUPP

Samtalet arrangeras av myndigheten. De väljer ut några verk och curatorn väljer ut ytterligare några som är utgångspunkt för samtalet om konstens roll på just denna plats. Det verk som väcker irritation ska självklart inkluderas. Curatorn berättar om de avväganden som lett fram till kollektionen som helhet. Curatorn/konsultens jobb är att sätta in det provocerande konstverket i en kontext som ger möjlighet för alla deltagare att ta del av detta och våga/vilja framföra sina idéer. Kanske startas ett samtal som fortsätter senare på arbetsplatsen? Finns möjlighet och vilja kan ett konstnärssamtal vara en bra metod. Möjligen är inte kritikerna närvarande vid ett sådant tillfälle men andra kan få en alldeles särskild ingång till process och närkontakt med konstverket.

SEMINARIUM

Ett seminarium är relevant när frågan berör ett stort antal personer och där temat för det provocerande i konsten kan ges en generell inriktning, som exempelvis frågan om konstens roll i universitetsmiljöer. Statens konstråd kan vara rådgivande stöd för myndigheter och kommuner eller enskilda medarbetare även om ett aktivt deltagande på plats alltid är beroende av resurser och omständigheter.

- **Bjud in kritiker och initierade** till ett samtal tillsammans med myndigheten. Annonsera samtalet i så god tid som möjligt
- **Sätt en rubrik på samtalet** så att diskussionen inte enbart kretsar kring ett verk. I en paneldiskussion bör deltagarna vara ungefär lika representerade och panelen bör inte vara så stor. Släpp hellre in publikens åsikter.
- **Lyssna och bemöt med sakliga argument**, extern moderator/samtalsledare kan behövas om publiken är stor. Moderatören har en viktig roll att se till att samtalstonen är respektfull och att fördela ordet så att alla deltagare får lägga fram sina argument.
- **Analysera argumenten**, ofta finns en dold drivkraft bakom kritiken mot konsten, dvs man är irriterad på något annat, där konsten blir en arena för ens missnöje eller att man skjuter en grupp framför sig vars talan man för.

UPPFÖLJNING

Vad händer efter samtalet? Vad händer med konsten? Bestäm gärna ett uppföljande samtal med de ansvariga, (samrådsgrupp och ledning). Möjligheten att flytta konsten måste alltid finnas, främst inom myndigheten, och med återlämning till Statens konstråd som absolut sista utväg.